

MA Sem.-3 Examination

501

Sanskrit

May 2022

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

- सूचना : (१) विभाग-१भांथी कोष्ठपक्ष त्रय प्रश्नना उत्तर लभो.
(२) विभाग-२ प्रश्न नं. ८ इरञ्जिघात छे.

विभाग-१

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोष्ठपक्ष बे गद्यभंडोनी अनुवाद करो : १०
- (१) केवलं च निसर्गत एवाभानुभेद्यमरत्नालोकौच्छेद्यम प्रदीपप्रभापने यमसिगहनं तमौ यौवनप्रजावम्। अपरिणामोपशमो दारुणो लक्ष्मीमदः। कष्टमनज्जनवर्ति साध्यम परमैश्वर्यतिमिरान्धत्वम्। अशिशिरोपचार-हार्योत्पन्त तीव्रो दर्पदाहज्वरोष्मा। सततममूलमन्त्रगम्यो विषमो विषयविषस्वादमोहः। नित्यमस्नान शौच वध्यो बलवान्नागमलावलोपः।
- (२) अपरे तु स्वार्थनिष्पादन परैर्घनपिशिलग्रासगृध्रैरास्थाननलिनी बकै द्यूतं विनोद इति परदाराभिगमनं वैदग्ध्यमिलि मृगया श्रम इति पानं विलास इति प्रमत्तता शार्यमिति स्वदारपरित्यागो व्यसनितेति गुरुवचनाव-धीरजमपरप्रेयत्त्वमित्यजितभृतयता सुखोपसेव्यत्वमिति नृतयकीत-वाद्यवेश्याभिसवती रसिकतेति महापराधावकर्णनं महानुभावेति.....।
- (३) उपशान्तवचसि शुकनासे चन्द्रापीडस्ताभिरमलाभिरुपदेशवाग्भिः प्रक्षालित इवोन्मीलित स्वच्छीकृत इव निर्मृष्ट इवाभिषक्त इवाभिलिप्त इवालंकृत इव पवित्रीकृत इवभ्दासिल इव प्रीतहृदयो मुहुर्त स्थित्वा स्वभवनभाजगाम्।
- (ब) नीचेनाभांथी कोष्ठपक्ष अेक संदर्भ आपी समझवो : ४
- (१) तरलहृदयमप्रतिबद्धं च गदयन्ति धनानि।
- (२) महतीयं खल्वनर्थपरंपरा।
- २ लक्ष्मीना स्वरूप, प्रभाव अने सामर्थ्य अंगे भाषाना विचारो ज्ञावो. १४
- ३ विवेचनात्मक नौध लभो : (क) यौवनना प्रभावनुं आलेखन (ख) शुकनास उपदेशनी अगत्यता. १४
- ४ कथा अने आप्यायिकाना लक्षणो आपी कादम्बरीनी साहित्य प्रकार स्पष्ट करो. १४
- ५ टूंकनौध लभो : (क) कादम्बरीना आधारस्थानो (२) बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्। १४
- ६ कादम्बरी अने सुबन्धुकृत वासवदत्तानी तुलना करो. १४
- ७ गद्य कवीनां निकषं वदन्ति -ना आधारे भाषानुं गद्यकार तरीके भूल्यांकन करो. १४

1005E154-2

વિભાગ-૨

૮ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

૮

- (૧) ગંધર્વરાજ ચિત્રરથ અને અપ્સરા મદિરાની પુત્રી તે .....?
(અ) મહાશ્વેતા (બ) પત્રલેખા (ક) કાદમ્બરી (ડ) વિલાસવતી
  - (૨) શુકનાસ કોણ હતા?
(અ) રાજાના મિત્ર (બ) રાજાના ગુરુ (ક) રાજ કવિ (ડ) મહામંત્રી
  - (૩) કાદમ્બરીમાં વચ્ચે-વચ્ચે આવતા શ્લોકમાં કયો છંદ વિશેષ જોવા મળે છે?
(અ) આર્યા (બ) વકત્ર (ક) ગાપા (ડ) અપરવાત્ર
  - (૪) પરિચિતમિહ જગતિ કિચ્ચિદસ્તિ યથેયમનાર્યા। - કોના માટે કલ્પું છે?
(અ) સ્ત્રી (બ) લક્ષ્મી (ક) રાજા (ડ) પત્ની
  - (૫) તિમિર શાનો રોગ છે?
(અ) કર્ણનો (બ) નેત્રનો (ક) સાંધાનો (ડ) સ્નાયુનો
  - (૬) કાદમ્બરીનું કયું વર્ણન કવિને કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રનું જ્ઞાન હોવાનું સાક્ષી પૂરે છે?
(અ) મહાશ્વેતાનું (બ) અચ્છોદ સરોવરનું (ક) ચંદ્રોદયનું (ડ) શુકનાસ ઉપદેશનું
  - (૭) ગદ્યકાવ્યના બન્ને પ્રકાર લખનાર કવિ કોણ?
(અ) સુબંધુ (બ) બાણભટ્ટ (ક) દંડી (ડ) ભાસ
  - (૮) બાણભટ્ટને રાજ્યાશ્રય આપનાર સમ્રાટ કોણ?
(અ) રાજ્યવર્ધન (બ) નરવર્મા (ક) યશોવર્મા (ડ) હર્ષવર્ધન.
-